

Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

Beroepskrachten hebben een bijzondere verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de kinderen en ouders met wie zij in hun werk te maken hebben. Zij zijn degenen die in actie moeten komen als er mogelijk sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld. Dit protocol vertelt hoe wij bij ons op school daar vorm aan geven. Elke organisatie waar met kinderen gewerkt wordt heeft een opgeleide Aandachtsfunctionaris Kindermishandeling. Bij ons op school is dat Jeannette Buijs. Signalen van medewerkers die met de leerlingen in contact komen, moeten volgens een vastgesteld stappenplan omgezet worden in doelgerichte acties; het geweld moet stoppen.

Een korte definitie van kindermishandeling is: het doen en laten van ouders, of anderen in soortgelijke positie ten opzichte van het kind, dat een ernstige aantasting of bedreiging vormt voor de veiligheid en welzijn van het kind. (Baartman, 2010).

Vormen van kindermishandeling

Er zijn verschillende vormen van kindermishandeling. Een veel gebruikte indeling is:

- Lichamelijk geweld (bv. slaan, schoppen, door elkaar schudden)
- Lichamelijke verwaarlozing (bv. onvoldoende verzorging of onvoldoende veiligheid bieden)
- Psychische mishandeling (bv. verbaal geweld, kleineren, het kind in angst en onzekerheid doen leven)
- Psychische verwaarlozing (bv. onvoldoende aandacht en warmte aan het kind schenken)
- Seksueel misbruik
- Huiselijk geweld waar het kind getuige van is (ouders/ verzorgers die tegen elkaar schreeuwen of schelden of elkaar slaan)

Kinderen die worden mishandeld vertellen hier meestal niet uit zichzelf over. Daarom is het nodig dat beroepskrachten, die vanwege hun functie verantwoordelijk zijn voor de veiligheid van die kinderen, in actie komen als er mogelijk sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld. In de praktijk leidt dit tot vragen als: Wanneer is iets kindermishandeling en waar merk je dat aan? Wat moet je doen of juist niet doen als je kindermishandeling vermoedt? Bij wie kun je terecht? Wat is hierover afgesproken op school?

In dit protocol worden deze vragen beantwoord.

Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat de leerling of een gezinslid van de leerling daartegen onmiddellijk moet worden beschermd, kun je contact zoeken met de aandachtsfunctionaris kindermishandeling van onze school Jeannette Buijs. Zij zal dan meteen advies vragen aan het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of aan het Steunpunt Huiselijk Geweld. Als op basis van de signalen onmiddellijke actie is geboden, kan in hetzelfde gesprek meteen een melding gedaan worden, zodat op korte termijn de noodzakelijke acties in gang kunnen worden gezet. In noodsituaties is ook de crisisdienst van het Bureau Jeugdzorg en/of de politie beschikbaar. Het protocol werkt met het volgende stappenplan.

Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

a. Signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontcrachten worden door medewerkers gemeld bij de zorgcoördinator/aandachtsfunctionaris. De zorgcoördinator

brengt de signalen in kaart, legt deze vast en noteert alle contacten over de signalen, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

b. Betreffen de signalen huiselijk geweld of kindermishandeling gepleegd door een medewerker, dan worden de signalen gemeld bij de leidinggevende of de directie. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing.

c. Beschrijf de signalen zo feitelijk mogelijk. Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht. Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd. Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een daartoe bevoegde functionaris.

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen Veilig Thuis

a. De zorgcoördinator bespreekt de signalen met schoolmaatschappelijk werker en/of jeugdarts. Zo nodig wordt ook advies gevraagd aan Veilig Thuis.

b. De zorgcoördinator meldt de signalen aan de afdelingsleider.

Stap 3: Gesprek met de leerling en/of ouders

De zorgcoördinator spreekt samen met mentor of afdelingsleider met de leerling en ouders. De signalen worden besproken waarin alleen de feiten en waarnemingen verteld worden. Doel is om ouders en school op een lijn te krijgen. Ouders wordt gevraagd om een reactie. Ter voorbereiding wordt een deskundige collega en/of Veilig Thuis geraadpleegd.

Stap 4: Wegen van huiselijk geweld of kindermishandeling

Op basis van de signalen, het ingewonnen advies en het gesprek met de leerling en ouders wordt het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling gezamenlijk gewogen. Ook wordt de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling gewogen.

Stap 5: Beslissen

1. Is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk?
2. Is hulpverlening (ook) mogelijk?

Bij signalen die wijzen op acuut en ernstig geweld zal er meteen gemeld worden bij Veilig Thuis.

- Het is de professionele norm om een melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens zijn van ernstig huiselijk geweld of ernstige kindermishandeling, door professionals vertaald in vermoedens van acute en structurele onveiligheid.
- de aandachtsfunctionaris sluit bij de melding zoveel mogelijk aan bij de feiten en gebeurtenissen en geeft daarbij duidelijk aan, indien de informatie die gemeld wordt (ook) van anderen afkomstig is;
- de aandachtsfunctionaris overlegt met Veilig Thuis wat na de melding door de school zelf nog kan gebeuren om de leerling en diens gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.
- De aandachtsfunctionaris bespreekt de melding vooraf met de leerling (vanaf 12 jaar) en/of met de ouder (als de leerling nog geen 16 jaar oud is).

Van contacten met de leerling en/of ouders over de melding kan afgezien worden, als:

- de veiligheid van de leerling, die van een medewerker, of die van een ander in het geding is;
- er goede redenen zijn om te veronderstellen, dat de leerling daardoor het contact met de zorgcoördinator zal verbreken.

Hulp organiseren en effecten volgen.

Als de aandachtsfunctionaris van oordeel is dat, op basis van de afweging bij stap 4, hulp nodig is en leerling en ouders welwillend zijn, wordt hulp op gang gebracht via het ZAT. De effecten worden gevolgd en bij stagnatie van hulp of nieuwe signalen, zal er alsnog een melding gedaan worden.

Verantwoordelijkheden van het Dominicus College voor het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat

Om het voor medewerkers mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt onze school er zorg voor dat:

- binnen de organisatie en bij de leerlingen bekendheid wordt gegeven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- er regelmatig een aanbod wordt gedaan van trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering zodat medewerkers voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de code;
- er voldoende deskundigen beschikbaar zijn die de medewerkers kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de code;
- de meldcode aansluit op de werkprocessen binnen de organisatie;
- de werking van de meldcode regelmatig wordt geëvalueerd en dat zonodig acties in gang worden gezet om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- afspraken worden gemaakt over de wijze waarop het Dominicus College zijn medewerkers zal ondersteunen als zij door leerlingen in of buiten rechte worden aangesproken op de wijze waarop zij de meldcode toepassen.